

Cena numeru
300 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie mk. 6500
Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 8000
poczta Łódź egz. 350
Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 14 lutego 1923 r.

CASINO

Dziś premiera!

Słynny japoński
aktor

SESSUE HAYAKAWA

i jego uroczą partnerka FANNY WARD

w potężnym i sensacyjnym amerykańskim dramacie p. t.

Skandal w eleganckim świecie

Początek przedstawień • 4.30 i ostatniego seansu o 9.30.

5635bs

Dziś premiera!

CASINO

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Sprawa granic wschodnich.

(wp) W kołach politycznych mówiono wczoraj, iż na terenie polityki międzynarodowej poruszona ma być niezadługo myśl uznania przez mocarstwa granicy wschodniej Polski.

Rezultaty wczorajszego posiedzenia komisji skarbowo-budżetowej.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu komisji skarbowo - budżetowej Senatu, po uzasadnieniu projektu prowizorium przez dyrektora departamentu budżetowego ministerstwa skarbu dr. Zaczka przyjęto w rezultacie większością głosów wniosek senatora Buska, znoszący wczorajszą uchwałę i uchwalający projekt prowizorium budżetowego.

O numerus clausus.

(wp) Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej obradowano nad wnioskiem związku ludowo - narodowego, zawierającym projekt ustawy o wprowadzeniu numerus clausus do szkół wyższych. Przedstawiciel koła żydowskiego zaproponował przejście do porządku dziennego nad tym wnioskiem, który jednakże upadł. Również upadł wniosek przedstawiciela związku ludowo-narodowego, proponujący natychmiastowe przystąpienie do obrad i zwrócenia się do wyższych uczelni z prośbą o wyrażenie opinii, w jakim stopniu ustawa o numerus clausus wpłynie na bieg studjów.

W rezultacie postanowiono odroczyć rozpatrzenie projektu ustawy, aż do czasu, kiedy komisja konstytucyjna rozpatrzy tę sprawę i zaopiniuje, czy wprowadzenie numerus clausus byłoby zgodne z Konstytucją. Przeciwno temu ostatniemu wnioskowi głosowali posłowie Ch. Zw. Jedn. Nar.

Pos. Łuckiewicz zostaje w klubie ukraińskim.

(wp) „Gazeta Warszawską“ zaprzecza wiadomościom o przejściu posła Łuckiewicza z klubu ukraińskiego do komunistycznego.

Wieczera dla posłów i senatorów.

(wp) W czwartek d. 15-tego b. m. o godz. 9-tej wieczorem u p. Marszałka Senatu Trąpczyńskiego odbędzie się wieczerza dla posłów i senatorów.

Sprawa kolonistów niemieckich w Polsce.

RADA LIGI NARODÓW PRZEKAZAŁA TĄ SPRAWĘ MIĘDZYNARODOWEMU TRYBUNALOWI SPRAWIEDLIWOŚCI.

GENEWA 13 (PAT) Decyzja rady Ligi Narodów w sprawie kolonistów niemieckich w Polsce ma następujące brzmienie:

Rada Ligi Narodów, której zostały przedłożone do rozstrzygnięcia niektóre zagadnienia dotyczące następujących faktów:

a) pewna ilość komunistów, dawnych obywateli niemieckich, zamieszkałych na ziemiach dawnych niemieckich, uzyskała obywatelstwo polskie na podstawie art. 91 traktatu wersalskiego. Koloniści ci zajmują posiadłości na podstawie kontraktów (Rentengutsverträge), lecz choć kontrakty te zostały zawarte z niemiecką komisją kolonizacyjną przed rozejmem dn. 11 listopada 1918 r., nie zostały one przed tą datą zaopatrzone w Auflassung. Rząd polski uważa się w myśl art. 256 traktatu wersalskiego za prawnego właściciela tych posiadłości i uważa się za uprawnionego do unieważnienia tych kontraktów, wobec czego w stosunku do kolonistów stosuje się przez władze polskie pewne środki, których wynikiem jest usuwanie wymienionych wyżej kolonistów z zajmowanych przez nich posiadłości.

b) władze polskie nie chcą uznać kontraktów dzierżawnych, udzielanych przed datą 11 listopada 1918 r. przez rząd niemiecki obywatelom niemiec-

kim, którzy dziś stali się obywatelami polskimi. Dzierżawy te udzielone są w państwowych dobrach niemieckich, które następnie na mocy art. 256 traktatu wersalskiego przeszły na własność państwa polskiego

Międzynarodowy trybunał sprawiedliwości prosi o wypowiedzenie doradczego zdania w następujących sprawach:

1) Czy punkty wyżej wymienione pod a) i b) odnoszą się do międzynarodowych zobowiązań, czy są natury przewidzianej w traktacie podpisanym w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki, Imperjum Brytaniją, Francją, Włochami, Japonją a Polską i następnie, czy punkty te należą do sfery kompetencji Ligi Narodów, wynikającej z tego traktatu.

2) W razie twierdzącego orzeczenia, na pierwsze pytanie, Rada prosi trybunał o orzeczenie doradcze w kwestji, czy stanowisko zajęte przez rząd polski, a wymienione wyżej pod punktami a) i b), zgodne jest z międzynarodowymi tego rządu zobowiązaniami.

Następnie rada Ligi Narodów upoważnia sekretariat Ligi do przekazania powyższej prośby międzynarodowemu trybunałowi sprawiedliwości i do przesłania mu wszystkich odnośnych aktów.

Napad na francuską żandarmerję.

2 FRANCUSCY ŻANDARMI CIĘŻKO RANNI

BERLIN 13.2 (wl) W poniedziałek we wczesnych porannych godzinach doszło w mieście Gelsenkirchen do krwawego starcia między policją niemiecką a francuskimi żandarmami. Niemiecy policjanci, korzystając z ciemności, napadli na automobil, w którym jechało dwóch francuskich żandarmów. Niemiecy policjanci strzelali do nich, przyczem obu ciężko raniono.

Niemiecka prasa stara się oczywiście złożyć winę za ten wypadek na francuskich żandarmów, jednak, gdy współpracownik „Berli-

ner Tageblattu“ zwrócił się w tym względzie do niemieckiego prezydenta policji w Gelsenkirchen, oświadczył on, że żadnych informacji o tym wypadku udzielić nie może. „Berliner Tageblatt“ skarży się, że ten sposób postawienia sprawy jest przysługą, uczynioną francuskiej propagandzie. Jak dzienniki niemieckie donoszą, prezydent policji został wezwany przed oblicze władz francuskich, które zażądają surowej satysfakcji.

LEFONEM Z WARSZAWY

W SPRAWIE PRYTYCZNEGO POŁOŻENIA MIAST.

Zw. Lud.-Nar. wniósł do Sejmu interpelację w sprawie uchwalenia następującego wniosku nagłego:

„Wzywa się rząd, żeby w terminie miesięcznym wniósł do Sejmu projekt ustawy, określającej system podatkowy samorządu miejskiego, oraz niezwłocznie zorganizował pomoc kredytową dla samorządów Warszawy, Łodzi i innych miast Rzeczypospolitej.

Wniosek swój uzasadnia Związek tem, że ustawa o zasilaniu finansów miejskich traci swą moc obowiązującą z dn. 31 grudnia rb., wobec czego miasta znajdują się w nader krytycznym położeniu, wskutek wzrastających w zaskarżający sposób wydatków i braku odpowiednich dochodów.

HANDEL RYBAMI W BOZNICY.

*) Na skutek obserwacji, zarządzanej przez p. komisarza Kierskiego, wykryto tajny związek handlujących rybami, który od 3-ech miesięcy mieści się w Warszawie w bóżnicy przy ulicy Rynekowej Nr. 11 (bazar Janasza).

Do związku należało 18 osób; prezesem był niejaki Jurek Frenkiel, zamieszkały przy ul. Twardej Nr. 29. Wspólnicy mieli monopol rybny w bazarze Janasza i robili obroty milionowe, posiadając patenty III i IV kategorii.

Gdy policja wkroczyła do bóżnicy, w pokoju przeznaczonym dla kobiet, znajdowało się około 30-tu osób, zajętych wyplacaniem i przyjmowaniem sum, należnych za ryby, otrzymane poprzednio na kredyt. Przestraszeni widokiem policji, zebrani chcąc zatrzeć ślady swoich machinacji, pochowali książki.

Zarządzona przez p. komisarza Kierskiego rewizja na miejscu dała wyniki następujące: w skrzyni z trocinami znaleziono kilka książek handlowych pisanych żargonem, a w pięcyku jeszcze parę książek podręcznych. Dalsze dochodzenia w toku.

BANKI PRZYJMUJĄ WKŁADY W ZŁOTYCH POLSKICH.

*) Od dnia 14 Intego rb. Poczta Kasa Oszczędności zaczyna przyjmować wkłady na rachunek bieżący w złotych polskich. Za przykładem P.K.O. zamierzają iść Bank Ziemiański i Bank Kredytowy, które również rozpoczynają przyjmowanie wkładów w złotych polskich.

REKONSTRUKCJA GABINETU

*) Wczoraj w kuluarach sejmowych rozszła się pogłoska, że w związku z mającą w krótkim czasie nastąpić rekonstrukcją gabinetu, na stanowisko ministra poczty i telegrafów powołany ma być inż. Linde, a na stanowisko ministra spraw wewnętrznych — p. Skulski.

O ile pierwsza z tych kandydatur nie nasuwa obiekcyj, o tyle druga wydaje się wprost nieprawdopodobną. P. Skulskiego zdążyliśmy już poznać gruntownie i dał się on wszystkim we znaki. Jego fiasko przy wyborach ogół powitał z uczuciem ulgi, która na samą myśl o możliwym powrocie p. Skulskiego do władzy, zmienia się w niepokój o losy ministerjum i dobro państwa.

Miejmy nadzieję, że jest to zwykła plotka kuluarowa.

ZJAZD SOKOLSTWA POLSKIEGO.

*) W niedzielę, 18 bm. odbędzie się w Warszawie pierwszy doroczny zjazd sokołstwa polskiego.

Rano odbędą się obrady nad uregulowaniem kwestji organizacyjnych, wieczorem zaś odbędzie się popis gimnastyczny.

ODROCZENIE OBRAD KOM. PRAWNICZEJ

*) Na wczorajszym posiedzeniu komisji prawniczej postanowiono odroczyć obrady nad sprawą przekazania gmachu sejmowego uniwersytetowi Jana Kazimierza do czasu wysłuchania posła Kędziora, przewodniczącego wydziału samorządowego w Lwowie.

Okupacja zagłębia Ruhry.

DALSZA OKUPACJA RUHRY.

DUESSELDORFF 13 (PAT) Wojska belgijskie zajęły dziś rano Wesel i Emmerich gdzie znajdują się niemieckie komory celne dla towarów, pochodzących z Holandji lub do Holandji wysyłanych.

KARLSRUHE 13 (PAT) Prezydent Rzeszy niemieckiej wygłosił tu wczoraj wieczorem dłuższe przemówienie do ludności, w którym oświadczył m. in. Musimy prowadzić walkę jako bezbronny naród przeciw wrogowi, który zaopatrzone jest we wszelkie środki wojenne. Naszymi środkami walki są jedynie broń prawa, broń pracy. Tylko przy jedności i współpracy wszystkich możemy osiągnąć nasz cel, którym jest wolność i szczęście dla narodu przyszłość.

MANIFESTACJA NA CZEŚĆ PREZYDENTA RZESZY.

KARLSRUHE 13 (PAT) Miejscowe stowarzyszenia studenckie urządziły manifestację na cześć bawiącego tu prezydenta Rzeszy Prezydent w wygłoszonym przemówieniu wzywał do utrzymania jedności narodowej. Prezydent przyjął delegację studentów, która oświadczyła, iż miejscowa młodzież akademicka stoi po stronie rządu w toczonych przez niego obecnie walce.

ZAJĘCIE VESEL I DARMSTADT'A

BERLIN 13 (AW) Oddziały belgijskie zajęły dzisiaj Vesel nad Ruhrą, ostatnią miejscowość przed granicą holenderską.

BERLIN 13 (AW) Zajęcie Vesel i Emmerich nastąpiło ze względu dokonywania tam cła statków, przybywających kanałem.

PARYŻ 13 (AW) Korespondent „ECHO de Paris” w Duesseldorfie wyraża przypuszczenie że w najbliższym czasie Francuzi zajmą także Darmstadt, a to dlatego, że zajęcie tego miasta ułatwi im manipulacje celne i umożliwi znaczną oszczędność sił urzędniczych.

WOJSKA FRANCUSKO - BELGIJSKIE ZAJMUJĄ NOWE TERENY.

WIEN 13 (PAT) „Neue Freie Presse” donosi z Koblencji: Komisarz Rzeszy dla terytorjów objętych okupacją otrzymał od wysokiego komisarza w komisji nadreńskiej francuskiego i belgijskiego, zawiadomienie, — z poleceniem przesłania go dalej rządowi niemieckiemu o tem, że dziś o godz. 8-ej rano obsadzone zostały Mosel i Emmerich.

TURCJA GROZI.

ZAKAZ WYŁOWIENIA MIN.

KONSTANTYNOPOL 13 (PAT) Ze źródeł angielskich donoszą, że dowództwo tureckie za wiadomości admirała angielskiego Nicholsona, iż wszelkie próby wyłowienia min przy wejściu do

portów w Smyrnie będą uważane za casus belli.

POWOŁANIE REZERWISTÓW.

LONDYN 13 (PAT) „Times” donosi z Białogrodu, że rocznik 20 został przez Turcję powołany pod broń.

Sprawa pokoju na Wschodzie.

POŚREDNICTWO RZĄDU RUMUNSKIEGO.

BUKARESZT 13 (PAT) Rząd rumuński w dalszym ciągu czyni wszelkie wysiłki, aby skłonić delegację turecką do zajęcia stanowiska pojednawczego i aby przekonać ją, że przy niewielkim z jej strony poświęceniu uda się zapewnić pokój europejski. Bratiani przyjął Ismet baszę, poczem po dłuższej naradzie zaprosił przedstawicieli dyplomatycznych Anglii, Francji i Włoch, którym przedstawił wyniki spotkania z Ismetem baszą. W tutejszych kołach dy-

plomatycznych wyrażają nadzieję, że Ismet basza po przybyciu do Angory zaproponuje Zgromadzeniu narodowemu takie rozwiązanie sprawy nierozstrzygniętych dotychczas w Lozannie, które by było możliwe do przyjęcia przez mocarstwa.

Z powodu wielkich zasp śnieżnych komunikacja kolejowa z Konstancją została chwilowo wstrzymana, wobec czego delegacja turecka pozostanie w Bukareszcie aż do chwili uruchomienia komunikacji.

Z ostatniej chwili.

WYCHOWANCY I WYCHOWANKOWIE.

MOSKWA 13. 2 (AW) Cziczerin i Krassin w powrotnej drodze spotkali byli z niezwykłym entuzjazmem w Kownie przez Litwinów. Na dworcu przejeżdżających dyplomatów sowieckich witałi ministrowie litewscy z prezydentem Galwanau, skasem na czele.

ODROCZENIE KONFERENCJI PAŃSTW BAŁTYCKICH.

MOSKWA 13. 2 (AW) Według wiadomości otrzymanych tu z Helsingforsu wynika, iż konferencja ekonomiczna państw bałtyckich w Helsingforsie odłożona zostanie na kwiecień, ponieważ rząd fiński chce by Rosja wzięła w niej udział.

URZĄD ROZJEMCZY DLA KART CYRKULACYJNYCH.

KATOWICE 13. 2 (AW) W najbliższym czasie będzie powołany do życia Urząd Rozjemczy dla kart cyrkulacyjnych złożony z jednego przedstawiciela Polski i jednego przedstawiciela Niemiec. Urząd ten ma rozstrzygać zażalenia, wniesione

ne przez stronę, której odmówiono podania lub wizowania kart cyrkulacyjnych. Karty cyrkulacyjne, jako osobne legitymacje, postanowiono wprowadzić na mocy układu genewskiego na przeciąg lat 15, licząc od dnia zmiany suwerenności, dla ułatwienia ruchu osobowego w obrębie obszaru plebiscytowego.

Rząd niemiecki wyznaczył już członka urzędu rozjemczego. Wyznaczenie polskiego przedstawiciela nastąpi w najbliższym czasie.

WĘGRY — KRÓLESTWEM.

PARYŻ 13 (PAT) „Le Matin” donosi z Białogrodu, że koła rządowe miały otrzymać poufne zawiadomienie z Budapesztu, donoszące o przygotowaniu do proklamowania Hortyego królem węgierskim.

BURZA NA MORZU.

LYON 13 (PAT) Na morzu Śródziemnym szaleje burza. Okręty nie mogą zawinąć z portu w Marsylii.

KONFLIKT SMYRNEŃSKI.

LONDYN 13 (PAT) 22 okrętów wojennych z czego 11 angielskich, 4 francuskie, 3 włoskie i 4 amerykańskie, znajdują się obecnie przed portem Smyrny. Oczekiwane jest rychłe przybycie 12 wojennych okrętów angielskich.

Za jaką cenę?

Niejednokrotnie dawaliśmy wyraz obawom, że za poparcie użyte gabinetowi gen. Sikorskiego przez blok mniejszości narodowych zapłaci Polska bardzo drogo, bez względu na to, czy poparcie to wyrażać się będzie w głosowaniu za projektami rządowymi, czy też polegać będzie na „życzliwej neutralności”, a choćby nawet na demonstracyjnej opozycji kilkunastu posłów żydowskich, inscenizowanej — mniej lub więcej zrecznie — dla torowania rządowi drogi do popularności.

Im dłużej rząd obecny ludzi się będzie, że tą drogą dojdzie do celu, tem większe ponieśliśmy straty na rzecz wrogich państwu żywiołów obcych. Nie ma bowiem dnia, by prasa nasza nie donosiła o ustępstwach rządu wobec uroszczeń mniejszości narodowych, nie ma dnia, by posłowie nasi nie wnosili interpelacji, protestujących przeciw przywilejom, udzielanym żydom.

Rząd mileży, albo udziela wyjaśnień uspokajających, ale robi swoje...

Do kół sejmowych doszły wiadomości, że p. premier po szeregu potajemnych konferencjach z „poselstwem Żydów” — Żydowska Pada Narodową przyjął wszystkie żądania żydowskie gotów jest podpisać następujące warunki żydowskie:

1) Wykonanie okólnika b. ministra Kamińskiego o wysiedleniu Żydów zostaje odroczone do 15 kwietnia;

2) posiadacze numerków konsulatów amerykańskich lub angielskich z terminem 1 września — pozostają;

3) posiadacze przepustek zakordonowych, zostają do dnia 1-go stycznia 1924 r.;

4) wszyscy otrzymują do dnia 1-go marca paszporty bez wizy urzędu emigracyjnego; (na mocy tego przepisu wszyscy nielegalnie przybyli i przybywający coraz liczniej Żydzi byliby zabezpieczeni przed wydaleniem za granicę Polski).

5) w nowym okólniku ministerjalnym ma być wyraźnie zastrzeżone, że wysiedlenie nie dotyczy osób, przybyłych z Rosji przed zawarciem rozejmu z bolszewikami (przed 12. 11. 20 r.).

Są to koncesje, jakich Żydzi w okresie poprzednich rządów nie ośmielali się nawet wysuwać!

Szereg wniosków nagłych, zgłoszonych na sobotnim posiedzeniu sejmu żąda energicznych środków zaradczych przeciw nielegalnej emigracji Żydów z Rosji i zaprzestania przywilejowania Żydów w nadawaniu koncesyj rządowych.

Rzecz jasna, że nie kończy się na Żydach są jeszcze Niemcy i Rusini.

Wzamian za poparcie klubu Białoruskiego obiecał — jak donosi prasa warszawska gen. Sikorskiego posłowi Taraszkiewiczowi koncesję na instytucję bankową w Wilnie; kapitału dostarczyć ma poufnie t. zw. „rząd białoruski” p. Łastowskiego, będący na utrzymaniu rządu kowieńskiego. Będzie to więc — pisze „Gaz. Warsz.” — nowe, nieco zmienione wydanie banku litewskiego w Wilnie, który za czasów t. zw. Litwy środkowej został zamknięty z powodu knowań antypaństwowych“!

A Niemcy? Polska posiada w stosunku do Niemców przyznane traktatem pokojowym prawo uregulowania całego szeregu spraw w kierunku zredukowania niemieckiego stanu po-

siadania na kresach zachodnich. Skład obecnej większości rządowej nie daje żadnej rękojmi, że postępowanie rządu będzie dość stanowcze, by nie ucierpiało zabezpieczenie polskości ziem zachodnich. Obawy te są tembardziej uzasadnione że znana jest ogólnie uległość, jaką władze w dzielnicach zachodnich okazywały dotąd wobec wpływów stronnictw rządzących. Wszystki

te ulgi dla mniejszości narodowych to spłata długu zaciągniętego przez generała — premiera u tych naszych wrogów za utworzenie większości w sejmie. Za utrzymanie się przy władzy p. Sikorskiego głosami mniejszości narodowych musi pokutować polska większość na której niekorzystne czynione są te wszelkie ustępstwa.

O szkołę narodową.

Zyjemy dziś w tak smutnych czasach, że trudno zaiste być optymistą i nawet ci, którzy niezachwianie wierzą, w siły narodu, nawet ci miewają chwile zwątpienia, ilekroć spojrzą w ciemny, zasnuty chmurami horyzont przyszłości.

Jest jednak jeden punkt jasny na tym horyzoncie, jasny jak jutrzienka — dzień zwiastująca. Punktem tym — młodzież nasza, gotująca się do wejścia w życie obywatelskie. I jest jedno kółko w naszej maszyni państwowej, szczególnie drogocenne i szczególnie otaczane miłością społeczeństwa. Kółkiem tem — to szkoła polska, to nowa, odrodzona szkoła odrodzonej Polski, prawdziwa polska szkoła. Ku niej zwracają się wszystkie serca zważniacze, wszystkie oczy stęsknione lepszej przyszłości. Jej żywiołowy rozrost, jej siła przyciągająca pociesza najgorzszych pesymistów wobec grozy teraźniejszości.

A w chwilach takich jak dzisiejsza, gdy z przeraźliwą jaskrawością objawia się w naszym społeczeństwie brak ludzi z charakterem, gdy na każdym kroku panoszy się miernota umysłowa, przedajność, żądza kariery i zysku, gdy ziszczone sny ojców naszych idą na marne przez niechlujstwo moralne, przez brak charakteru u tych, co stoja na czele współczesnego pokolenia — w takich chwilach znów myśl niekiedy w przyszłość pocieszając się, że może przeciw przyszłemu pokoleniu, pokoleniu wychowanków szkoły polskiej okaże się innem i lepszem.

Zaiste olbrzymie nadzieje mają w swych rękach, zaiste olbrzymią odpowiedzialność dźwigają na swych barkach wychowawcy młodego pokolenia. Błada im, jeśli zawiodą zaufanie narodu.

Są ludzie, którzy kwestionują działalność wychowawczą szkoły i radziby w niej widzieć tylko siedzibę nauki. A jednak doświadczenie uczy nas, że potężna jest moc szkoły, jako rzeźbiarki narodowej duszy. Mówią nam o

tem choćby te różnice w typie duchowym inteligencji naszej, która wyszła z trzech różnych szkół zaborezych. Mówi nam o tem to wszystko, co wiemy o wpływie szkoły francuskiej na ewolucję duchową młodej rancji, wszystko, co wiemy o doniosłym wpływie, szkoły amerykańskiej w Stanach Zjednoczonych, która zlepek narodów i nas potrafiła przerobić w jednolity, pojętny naród — Amerykanów.

Ale żeby się to stało, żeby szkoła nasza przetworzyła typ duchowy naszego społeczeństwa, musi ona odpowiadać ważnym i trudnym warunkom. Musi przede wszystkim mocno, głębioko zrosnąć się z naszym społeczeństwem, musi się stać demokratyczną, powszechną, a powtóre musi być szkołą dobrą, mieć dobrych nauczycieli, dobre programy i podręczniki, dobrą, zdrową — ideę przewodnią.

Ludziom naszego kierunku, który mocno zrosł się z ideą wychowania społeczeństwa, kierunku, który rozpoczął się właściwie od pracy wychowania narodowego młodzieży — hasło powszechnej szkoły polskiej szczególnie jest drogie. Im powszechniejszą ona będzie, im demokratyczniejszą, im szersze masy obejmie w jednym typie szkolnym, tem pilniej czuwać będziemy, by była ona także szkołą narodową, by zdrowe siało ziarno, służące całemu narodowi, by nigdy nie zaszała na manowce jednej doktryny lub jednej partji.

Niestety w Łodzi jest inaczej. Zawiazane niedawno kursa dokształcające na czele z osławionym senatorem „polskim” dr. Kopeńskim prowadzą wykłady w sposób partyjny.

Propaganda za oświatą powszechną powinna być akcją zgodną i jednolitą, tak, jak jednolite jest odczucie i ważności oświaty w całej katolickiej patriotycznej Polsce.

Wszyscy bowiem narówni pragniemy szkół dobrych, wyznaniowych i narodowych.

T. L.

Braki administracji na kresach wschodnich.

(o) Według danych przez komisję Min. Spr. Wewn., która przed kilkoma dniami wróciła z Łucka do Warszawy, zarówno czynnik administracyjny, jak i sądowe niejednokrotnie dopuszczały się wykroczeń powodujących nie tylko straty skarbu państwa, ale i wzbudzających niechęć ludności, wśród której tradycja państwowości polskiej przechowywała się od czasów przedrozbiorowych. Stwierdzono, że wskutek nieodpowiedniego doboru ludzi na rozmaite stanowiska w administracji władze w poszczególnych wypadkach nie spełniły należycie instrukcyj władz centralnych. Podkreślić natomiast należy wielką ofiarność niższych funkcjonarjuszów państwowych, którzy pracują w trudniejszych warunkach niż w innych województwach.

wództwach.

Komisja stwierdziwszy nadużycia usunęła ze stanowisk naczelnych szereg osób: zastępcę starosty w Łucku, burmistrza Łucka, po zatem przewidziane są zmiany na stanowiskach w urzędzie wojewódzkim wołyńskim.

Nadmienić należy także, iż komisja pod czas tej podróży uznała, że niezbędnym warunkiem naprawy stosunków na kresach jest współdziałanie społeczeństwa miejscowego z władzami centralnymi. Pozatem stwierdzono braki w doborze niższych funkcjonarjuszów straży granicznej oraz zdecydowano, iż ze względu zarówno na obszar jak na bezpieczeństwo granicy nie odpowiedni jest obecny podział powiatów rowieńskiego i ostrowieckiego.

Kronika zagraniczna.

ZGON POSŁA SZWEDZKIEGO W BERLINIE.

(x) Dn. 31 z. m. zmarł w Berlinie poseł szwedzki baron Essen. Prasa niemiecka wyraża głęboki żal z powodu zgónu tego dyplomaty, spokrewnionego przez żonę z wyższą finansjerą niemiecką.

ZA WALKĘ Z POLSKA.

x) Wszystkie gazety sowieckie ogłaszają

rozkaz Trockiego, zawierający entuzjastyczne podziękowanie komunistom niemieckim za czerwony sztandar, ofiarowany czerwonej armji.

Sztandar ten wręczony został 10-temu pułkowi IV dywizji strzelców, który uczestniczył w ważniejszych operacjach wojennych na polskim froncie, gdzie „odznaczył się męstwem” zaś w sierpniu roku 1920, przy odwróceniu armji sowieckiej z pod Warszawy „zmuszony był” przekroczyć granicę Prus Wschodnich i poddać się internowaniu na terytorjum niemieckim. Pułk ten obecnie nazywać się będzie pułkiem imienia „proletariatu niemieckiego”.

NA MARGIN - SIE.**Kaska za piec.**

Kasia za piec, — Maciek za nią...
 Kaska, psia pies — nie bądź panią!
 Nie wykrzywiał cięgiem twarzy...
 Co ci się znów we łbie marzy?!
 Jakiś bies cię chyba pęta!
 Na cóż ci znów buty w święta?!
 Nogi grube masz kiej banie, —
 Z bydlą skórsko wdziać chcesz na nie?!
 Kiecki spiętej pragniesz w biodrze?
 Toć, gdy kucniesz — w mig się podrze!
 Do ciężkiego paralusza,
 Chce ci się też hamelusza
 Z czubkiem z włosia, albo z pierza,
 Co to styrcy jak nać świeża?! —
 Gdy masz łono niezem beczka, —
 Zanie stywna śnuróweczka!
 Więc ci mówię prawdę ino.
 Nie bądź durną ty dziewczyną!
 Kaska w złości wnet się szasta:
 Głupiś, Maciek jest i basta!
 Tatlo sprzedał jednom świnię,
 Zato marek wzion trzy skrzynie, —
 A że sześć już miał w zapasie,
 Więc też mogę łniń w atlasie,
 Mieć jamelus z piórkiem w górze.
 Okielka na złocistym śnurze,
 Lakierowe w szpic buciki,
 W uszach ślicne turkusiki
 I — gdy caszu na to stanie —
 Fruwać w własnym oroplaniu!

Stanisław Żytkowski (Eszet).

WIADOMOSCI Z KRAJU.**Komitet Kopernikowski.**

(k) W Warszawie zawiązał się komitet obchodu 450-letniej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Prezydium honorowe tworzą: Kardynał Kakowski, marszałkowie Senatu i Sejmu, prezes młotów oraz minister oświecenia publicznego.

W skład komitetu wchodzi przedstawiciele świata naukowego, sfer rządowych, redaktorowie gazet warszawskich, przedstawiciele wojskowości, posłowie, senatorowie i t. d.

Dzień uroczystego obchodu ustalono na 18 b. m. w wigilję rocznicy urodzin Kopernika. Nad przygotowaniem programu obchodu pracują 2 komisje: obchodowa i artystyczno-muzyczna.

Pó nabożeństwie w kościele Karmelitów odbędzie się pochód do pomnika Kopernika, pó półdniu uroczysta akademja, wieczorem zaś galowe przedstawienie w teatrze miejskim.

Protoktorat nad obchodem objął prezydent Rzeczypospolitej.

Lynch w Warszawie.

(k) Cudzoziemka Greta Nilsson wstąpiła na chwilę do kościoła św. Aleksandra w Warszawie i ukłękawszy położyła torebkę ręczną

na ławce obok siebie. Po chwili usłyszała jakiś szmer. Obejrawszy się, spostrzegła, że torebki już niema na ławce, natomiast ujrzała jakiegoś osobnika wychodzącego z kościoła z jej torebką w ręku.

Nilsson wszczęła alarm, torebka zawierała bowiem prócz 200 tysięcy marek — walutę za graniczną. Znajdujący się w kościele wierni puścili się w pogoń za złodziejem, który został zatrzymany opodal skweru.

Torebkę odebrano i tłum przystąpił do samosądu. Sytuacja, w jakiej znalazł się rabuś, stawała się z każdą chwilą krytyczniejsza, je dynie dzięki interwencji policjanta obeszło się bez krwi rozlewu.

Złodzieja sprowadzono do komisariatu, gdzie poznano w nim Józefa Zeglera, nigdzie nie meldowanego.

Zameldowano go w areszcie.

Z dzi-komuniści rządzą pogromy w Warszawie.

(k) To, co się zdarzyło w sobotę w Warszawie, byłoby nie do uwierzenia, gdyby nie fakt, że „Folksc.“ podaje opis szczegółowy ze wskazaniem miejsca czasu itd.

W sobotę, o g. 3 po poł. w lokalu przy ul. Leszno 49, odbywało się zebranie młodocianych pracowników igły, w liczbie około 400 żydów, należących przeważnie do Bundu. Na zebranie to przybyli „czerwoni“, z członkiem zarządu żydowskiego Związku piekarzy, Froimem Blucem na czele, którzy przystawili drabinę do okna, wybili szyby i wdarli się na salę, poczem uzbrojeni w pałki i noże rzucili się na obecnych.

Jednemu pokrajali twarz, drugiemu podarli ubranie na strzępy, innemu zabrali część ubrania. Drzwi porabiali na kawałki, połamali też wiele krzesel.

Słowem — pogrom. „Widocznie — pisze gazeta — dla podkreślenia swego „internacjonalizmu“, czerwoni żydzi przyprowadzili kilku towarzyszy, chrześcijan, którzy im czynnie pomagali“.

I cóż na to komisariat rządu?

Kina w Warszawie nieczynne.

(k) Właściciele kinoteatrów warszawskich postanowili, wobec niecofnięcia przez magistrat podatku 100-procentowego — zamknąć z dniem 14 b. m. wszystkie kina w stolicy.

Tak więc od środy będzie w Warszawie głucho i ciemno. Ta walka magistratu z przemysłowcami kinematograficznymi odbija się w każdym razie na skórze publiczności.

Spokanie z bendy am pod Warszawą.

(k) Patrol policyjny pod kierunkiem starszego przodownika Edwarda Lenarda, zdążający szosą, w pobliżu Celestynowa dosiadł furmanek chłopskich.

Po ujechaniu niespełna kilometra, z mroków nocnych wylonili się trzy postacie biegnące w kierunku furmanek. Policjanci nie czekali

na atak ze strony bandytów, lecz ujęli niezwłocznie iniejątywe w swe ręce.

Napastnicy, zaskoczeni nagłym i niespodziewanym oporem, zawrócili z miejsca. Jeden z nich zdołał umknąć, dwaj jednak zostali ujęci. Znalaziono przy nich dwa rewolwery i duży zapas nabożów.

Początkowo bandyci wypierali się zarzucanych im rabunków, ale kiedy im udowodniono, że posiadane przez nich zegarki pochodzą z niedawno dokonanych napadów, aresztowani przyznali się do wszystkiego, wskazując przytem trzeciego kamrata.

Dwaj pierwsi są to: Franciszek Rozlaniec i Władysław Krupiński, trzeci, również schwytany przez policję, zowie się Władysław Rogalski.

Mi sta w walce z dróżzną.

(k) Magistrat m. Radomia zwrócił się do zarządu związku miast o podjęcie kroków u czynników miarodajnych, by wydały one szereg skutecznych zarządzeń w sprawie walki z drożzną.

Za najważniejsze z takich zarządzeń magistrat m. Radomia uważa:

1) bezwzględny zakaz wywozu artykułów pierwszej potrzeby zagranicę;

2) zniesienie w art. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 roku ustępu, zwalniającego producentów rolnych od odpowiedzialności za pobieranie nadmiernych cen za produkty.

3) wypracowanie przez organa rządowe rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej.

Wybuch bomby w Lublinie.

(k) Przy zbiegu ul. Namiestnikowskiej i Kopackiej w Lublinie niewykryci sprawcy rzucili bombę przed wytwornią wyrobów masarskich Krzyżanowskiego i S. ki. Siłą wybuchu została uszkodzona część muru oraz powybijane szyby w pobliskich budynkach.

W jaki „sposób“ podniosła się marka niemiecka.

„N. W. Journal“ donosi z Berlina:

Na berlińskiej giełdzie dewizowej zaszedł sensacyjny fakt. Mianowicie jeden z banków berlińskich rzucił na targ 500,000 funtów szterl. co równa się 80 miliard. mk. niem. Panuje przekonanie, że poza tym bankiem stoi Bank Rzeszy.

Na skutek tej tranzakcji poprawił się chwilowo kurs marki niemieckiej.

Pogrom żydów w Kursku.

Dziennik warszawski „Za swobodę“ podaje za pismami rosyjskimi wiadomość, że w Kursku urządzono pogrom żydów w dniach 19 i 20 stycznia. Liczba ofiar dochodzi do 1 tysiąca.

„HETMANI“

Józefa Weysenhoffa-

(powieść wydano w r. 1908).

(REINKARNACJA).

Kraków, 3 maja 1906.

Niech i ja będę warjatem! wszystko mi jedno! Albowiem życiem, na jedną dobę przyszłości obliczonem, oddychać nie mogę, Niech będę warjatem, jak panna Zofja, jak On!

Wytrysły zewsząd wieści, niby młode liście po wiosennej burzy: Piast żyje!

Widziano go na polach mazowieckich i wielkopolskich i małopolskich, wędrującego od wsi do wsi ze słowem uśmierzenia przeciwko za zdrosnym wołaniem o cudzą ziemię, słyszano przepowiadającego ojczyznę sennym polom — Świadczą siernięźni mówcy, oracze i kowale przyszłości. Podnieśli głos uczniowie Piasta na zebraniach gminnych stanęli murem przy nauce Jego, poszli w dalekie na Wschód poselstwa z Jego przykazaniem.

W takim obrazie, nie sennym, lecz dotychczasowym i pachnącym ziemią, stoi mi przed o-

czyrna Piast. Przed osadą prapradziada — koło dzieja pod lipą sądową i królewską, dookoła Wojciecha Piasta gromada. Nie obleczony w purpurę — w szarym, wędrownym płaszczu — radzi Piast z wiecem, rozszerzającym się na miliony głów wiejskich i miejskich. On jeden panuje, pierwszy między równymi, obrany zgodnym okrzykiem serc uświadomionych. On jeden jest szczytem, do którego dążą zestrzelone myśli ludu. — Przed majestatem liczby i zgody korzą się serca synów zbuntowanych, cofają się zakusy wrogów ościennych aż do krańców, które Duch Najwyższy przeznaczył dla Polan, dając im Piasta za wiecznego stróża.

I głośno znów o Piastcie w miastach wielkich zachodnich, gdzie prawa ludów pozostały w zachowaniu. W Paryżu ogłosił Piast drukiem dzieło o sprawiedliwości, w Londynie — o Równowadze europejskiej, oba dowodzące niemożliwości przedawnienia sprawy polskiej, oba poparte przez Francję i Anglię. Nawet Rzym papieski, zapatrzony w nieziszczalny miraż nawrócenia Rosji, roztkliwił swe serce powszechne nad losem najwierniejszego syna, który nie umarł i nie chce umierać.

(Czyżby inny mógł to sprawić, niż Piast, najupartszy z nieszczęsnych, największy w dzie-

jach tryumfator z pomiędzy zwyciężonych? — Rozpęd siły jego pośmiertnej i nieśmiertelnej? czy On sam?

Ależ z Warszawy ludzie wiarygodni przynoszą tu opowieści, jako widzieli Piasta, dotykali szat jego i ręki, słyszeli słowa!

Jeden mówi:

Piast ukrywa się w warsztatach, nawołał je robotników do pracy.

Drugi mówi:

— Niby cudem godził Piast głosy przy wyborach.

Trzeci donosi:

— Gdyby nie Piast, bogacze nie otworzyliby kies swoich na pomoc głodnym, na nowe szkoły, na wołające potrzeby społeczeństwa.

Wszędzie on żyje i działa!

Ujrzę go! Czekać nie będę, aż mi się zjawia na sennych drogach mego życia. Wyjdę na przeciw niego tam, gdzie go zdybać najłatwiej! powrócę jutro do upartej roboty warszawskiej.

Spotkam go zaraz — to mi będzie wielką nagrodą; nie spotkam — zgodzę się i na taki los. Noszą w sobie jego wiarę i przykazania żywe. Jestem już tylko legionistą na służbie Błękitnej Królowej.

We wtorek, dn. 13 lutego r. b. po krótkich i sz. ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 37, przeniósł się do wieczności nasz ukochany syn, brat i szwagier

S. † P.

CEZARY WUTKE

doktor chemji

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok odbędzie się w czwartek dn. 15 lutego o godzinie 1 1/2, z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej 157, na stary cmentarz ewangelicki, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

Stroskana Rodzina.

264bs

ZYGZAKI

Strach ma wie'kie oczy.

Łódzka „Republika” jest przerażona ponieważ otrzymała anonim pisany niewprawną ręką jakiegoś uczniaka czy półanalfabety w którym nakazuje ów straszny zbir zamknięcie wy dawnictwa, grożąc w przeciwnym razie śmiercią.

Ten straszny dokument umieszcza „Republika” na dwóch łamach pod tytułem „Skutki agitacji endeckiej”.

Redakcję „Republiki” po raz pierwszy spotyka tak głupi żart i nie wie że podobne dokumenty bez namysłu wrzuca się do kosza, nato miast przerażona „Republika” odesłała go aż do prokuratora.

Redaktor naszego pisma otrzymuje mnóstwo podobnych świstków i gdyby choć jeden z przysiężonych wykonał swoją groźbę to już od dawna redaktor nasz wydawałby pismo antysemitycznym w niebie.

Redakcja „Republiki” wysuwa wnioski co do autora anonimu który „nasłuchał się pochwał dla bohaterstwa Niewiadomskiego”.

Otóż sądząc ze szczegółów dotyczących listu nieznanego mściciela podanych przez red. „Republiki” ten sam „faszysta” starał się nas nastraszyć albowiem wczoraj otrzymaliśmy list z identycznymi emblematami jakie podaje „Republika” list, w którym krwiożerczy autor każe w przeciągu tygodnia zlikwidować „chyljenski” organ w przeciwnym razie grozi redaktorowi śmiercią. Dokument przypadkowo zachowaliśmy więc redakcja „Republiki” może zechce stwierdzić czy nie jedna i ta sama ręka grozi „faszystom” i przedstawicielowi „anonimowego mocarstwa”.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Środa dn. 15 lutego Popielec
Wschód słońca g. 7 m. 00
Zachód g. 4 m. 41

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 65)
„Gołębie serce”
Filharmonja (Dzielnia 20)

Teatr „Scala” (Cegielniana 13)
B anko

„Casino” (Piotrkowska 67)
Skandal w eleganckim świecie
„Odeon” (Prz jazd 2)
„Dziewczę z Piccadilly.”
„Luna” (Przejazd 1)
Kto winien

Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)
Hrabianka bez nazwiska
„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej.)
7 lat pieszczot

Dnia 16 lutego b. r. w trzecią smutną rocznicę śmierci

S. † P. BERNARDA PLANERA

w kościele św. Krzyża będzie odprawiona msza św. o godz. 8 rano na którą prosimy przyjaciół i znajomych.
26631

Zona, syn synowa i wnuczka.

Echa bankructwa „Brygady”.

ARESZTOWANIE DYREKTORÓW

b) Jak już donosiliśmy firma wyrobów wojskowych pod nazwą „Brygada” zbankrutowała a właściciele jej niewypłacili 800 robotnikom zarobków, wynoszących przeszło 100 milionów mk. zbiegli.

Aresztowany wice-dyrektor Heiman z początku nie chciał wyjawić miejsca pobytu dyrektorów, lecz następnie zeznał, iż dyrektor techniczny Barisch od kilku dni sypia u swego przyjaciela w Grand Hotelu. Aresztowany włos Barisch oznajmił władzom policyjnym, iż wszelkie długi pokryje i w tym celu telegrafował do Neapolu o większą sumę pieniędzy.

Tymczasem wczoraj do I-go komisariatu policji zgłosił się do dyspozycji władz główny dyrektor i współwłaściciel firmy inż. Pramer. Odstawiono go do urzędu śledczego.

Onegdaj, wobec tego, że znalezione u wice-dyrektora Heimana asygnaty na podjęcie 21

miljonów w P.K.K.P. wypisane były na jego nazwisko, odstawiono go pod eskortą policji do P. K.K.P. i w obecności komisarza policji wyplacono w fabryce pensje robotnikom. Jednak była to tylko część długu i robotnikom należy się jeszcze 84 miliony.

Prócz tego do urzędu śledczego wpłynęły pretensje izby skarbowej w wysokości 5 milionów za zaległe podatki, oraz z kasy chorych na 10 milionów mk. Adw. Kobylński w imieniu robotników wniósł do sądu okręgowego podanie o ogłoszenie niewypłacalności firmy „Brygada” i sprawa ta rozpatrywana będzie na posiedzeniu gospodarzem sądu.

Narazie opieczetowano zakłady „Brygada” przy ul. Piotrkowskiej 136 i Pańskiej 94, i wystawiono przy nich posterunki policyjne. Akta sprawy przesłano prokuratorowi.

Miejska Biblioteka Publicz (Andrzeja 14)
otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny.

1831 Zwycięstwo Dwernickiego nad Moskalami pod Stoczkiem

Wiadomości przeżące

— Osobiste.

„Dnia 3 b. m. w kościele garnizonowym w Poznaniu pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panną Haliną Chorzelską łodzianką, córki notariusza Alfreda i Zofji z Korneckich z panem Adamem Jordan — Stojowskim, porucznikiem kawalerji W. P. synem s. p. Emila i Teresy z Jordanów właścicielami dóbr Miechowiczki w Małopolsce.

— Uroczystość ku czei Kopernika w teatrze miejskim.

b) W niedzielę 18 b. m. o godz. 12-ej w poł. odbędzie się w teatrze miejskim uroczysta akademja ku czei Kopernika urządzona przez uniwersytet powszechny dla słuchaczy kursów doszkalaających.

— Budżet rady szkolnej powiatowej.

b) Ogólny budżet rady szkolnej powiatowej wynosi 10,823,000 mk. Główna pozycja w wydatkach, to kursa wakacyjne dla nauczycieli

3,000,000 internat przy seminarjum nauczycielskim w Zgierzu 1 milion, na zapomogę dla nauczycieli 1 milion oraz wydawanie broszury pod t. „Rozwój szkolnictwa powszechnego w powiecie łódzkim 600,000 mk.

— Zwalczanie lichwy.

b) Onegdaj w starostwie pod przewodnictwem starosty odbył się zjazd wszystkich przewodników policji powiatowej na pow. łódzki. Obecni zaznajamiali się z istniejącymi przepisami, dotyczącymi walki z lichwą i drożyzną. Niezależnie od pracy w tym kierunku wszystkich funkcjonarjuszów policji na pow. łódzki, wyznaczonych zostało 8 niższych funkcjonarjuszów, którzy specjalnie zajmą się walką z paskarstwem.

W sobotę odbędzie się II-gi taki zjazd, na którym policja wykaże się ze znajomości istniejących w tym względzie przepisów i później dopiero weźmie się energicznie do walki z paskarstwem.

— Młodzież a sensacje kinowe.

b) Wobec tego iż młodzież ucześnieza do kinematografów na obrazy, nieodpowiadające treścią swą poziomowi jej wykształcenia i to przez ważnie na obrazy, treści sensacyjno-kryminalistycznych wyświetlane w kinach druzzędnych, komendant policji na m. Łódź, inspektor Roszkowski wydał rozporządzenie aby kierownicy komisariatu zarządzili i osobiście dopilnowali, by mlod-

dzień do lat 17-tu w żadnym wypadku nie uczęszczała na obrazu dla niej zabronione, co ma miejsce przeważnie w dni przedświąteczne i świąteczne. Właściciele kina, teatrów winni nieprzezwyczajnie powyższego pociągani będą zgodnie z obowiązującymi przepisami do odpowiedzialności karnej.

— Kalendarz Informator.

Ukazał się w sprzedaży kalendarz Informator na Województwo Łódzkie na rok 1923 wydawnictwa Agencji Ogłoszeń i Wyd. Adama Benkego. Kalendarz zawiera bardzo starannie opracowany dział informacyjny dotyczący władz instytucji państwowych i społecznych, zawodów etc. z uwzględnieniem najnowszych zmian. Również starannie jest opracowany dział przemysłowo — handlowy. Wielką zaletą tego kalendarza jest dział prowincjonalny dotyczący, wszystkich miejscowości położonych w województwie łódzkim.

— Szkoła powszechna bez światła.

b) W zabudowaniach fabryki Szajblera (Księży młyn) mieści się szkoła powszechna Nr. 68 licząca 4 oddziały. W szkole tej odbywa się nauka wieczorem. Tymczasem z niewiadomej przyczyny zarząd fabryki pozbawił szkołę gazu, mimo, iż fabryka posiada własne 2 gazownie.

— Likwidacja strejku pracowników miejskich.

b) Onegdaj związki zawodowe pracowników miejskich zawiadomiły magistrat, iż wobec nieuwzględnienia żądań pracowników miejskich, ostatni, przystąpią we wtorek o 12-ej g. w poł. do bezrobocia.

Wczoraj magistrat zwołał konferencję na godzinę 10 i pół przed poł. Tymczasem zgodnie z zapowiedzią o godz. 12-ej w poł. biura magistrackie opustoszały. O godz. 1-ej min. 15 po poł. magistrat podpisał umowę, zobowiązując się wypłacić pracownikom podwyżkę za luty w wysokości 60 proc. w terminie od 20 bm. do dn. 5 marca. Dalsze podwyżki regulowane będą według orzeczenia wojewódzkiej komisji do badania wzrostu kosztów utrzymania. Wobec tego z dniem dzisiejszym pracownicy przystąpili do pracy.

— Ceny mięsa i tłuszczów.

b) Referat do walki z lichwą przy komisarjacie rządu na m. Łódź, zarejestrował następujące ceny tłuszczów mięsa oraz wyrobów masarskich. W sprzedaży detalicznej za 1 klg.: mięso normalnie I-szy gat. 6,200, koszerne I-szy gat. 8,500 II-gat. 7,500.

Mięso cielece normalne — 6,800 koszerne 7,200, mięso baranie normalne 7,400, koszerne 7,800, poledwica wołowa 9,000 mk. łój jadalny 7,400.

Mięso wieprzowe normalne — 7,800, szlach i baleron 8,800 słonina i sadło 11,200 smalec 14,000.

Kiełbasa zwyczajna 8,000 lepsza 10,400, krakowska, pasztetowa i serdelki 11,000 kiszka wątrobiana i czarna 6,500, kaszana 3,400.

Szynka wędzona bez kości 15,000 z kością 12,000 gotowana 16,000 baleron wędzony surowy 15,000 gotowany — 16,000 boczek wędzony surowy 11,000 gotowany — 14,000.

Słonina wędzona 18,000 poledwica surowa wędzona 15,000

— O zbieranie danych historycznych, dotyczących Wojciecha z Brudzewa.

Osoby, które posiadają dane historyczne (książki lub rękopisy), któreby dotyczyły nauczyciela Mikołaja Kopernika, Wojciecha z Brudzewa, zechcą donieść o tem pod adresem: Ks. proboszcz M. Chwiłowski, Brudzewo, pow. kołski woj. łódzkie.

Inne pisma uprasza się o przedruk powyższej notatki.

Wynadki i kradzieże

— Amatorzy wełny.

b) Dom ekspedycyjny Bergmana przy ul. Kilińskiego 113 złożył w podwórzu wełnę. Po pewnym czasie okazał się brak wełny wartości 2 miliony. Zawiadomiony o wypadku 8 komisariat policyjny wszczął energiczne śledztwo, które ustaliło, że skradzioną wełnę przewieziono do mieszkania Leopolda Najberta przy ul. Kilińskiego 101. Podczas rewizji wełnę odnaleziono.

W związku z tem aresztowano Najberta oraz współsprawców kradzieży Józefa Elenera (Fajfra 19) Jana Szycha (Przedzalniana 30) Kazimierza Janota (Przejazd 41) i Stefana Józwiaka (Kilińskiego 112) Aresztowanych przesłano do sądziego śledczego.

— Olbrzymia kradzież.

(ab) Ze składu manufaktury Arona Grynfelda przy ul. Cegielnianej Nr. 25 w porze obiadowej, gdy właściciel firmy i pracownicy udali się na obiad, nieznani sprawcy, utworzywszy drzwi przy pomocy podrobionych kluczy, skradli 40 sztuk różnej manufaktury na sumę 40 milionów marek i zbiegli.

Będący w obchodzie około godz. 18-tej posterunkowy VII komisariatu Kazimierz Floreczak, zauważył w bramie przy ul. Cegielnianej Nr. 5 jakiegoś podejrzanego żydka, który na jego widok począł uciekać.

Posterunkowy jednak osobnika tego zatrzymał, na co nadszedł poszkodowany z jakimś żołnierzem, którzy oświadczyli posterunkowemu iż w tym domu znajdują się złodzieje, którzy go w pośpiechu okradli. Przy pomocy wezwanych z komisariatu posterunkowych, przeprowadzono w domu tym rewizję, podczas której znaleziono ukrytych jeszcze trzech osobników, zaś u paserki Kiwko wicz Gitli skradziony u Arona Grynfelda towar, który złodzieje już popakowali w bele.

Po przyprowadzeniu złodziei do komisariatu, stwierdzono, że są nimi: 1) Huberman Berek zam. przy ul. Zachodniej Nr. 33, 2) Świerkowski Jusek, zam. w Zduńskiej Woli, ul. Sieradzka Nr. 28, 3) Bernsztajn Lejb, zam. przy ul. Konstantynowskiej Nr. 41 i Klajn Jusek, zam. przy ul. Piramowicza Nr. 14. Towar zwrócono poszkodowanemu Grynfeldowi, sprawę zaś wraz ze sprawcami kradzieży przekazano urzędowi śledczemu do dalszego dochodzenia.

— Kradzieże.

(ab) Z wozu, należącego do firmy Chaskiej Baumgarten, przy ul. Zachodniej 68, nieznani sprawcy skradli jedną sztukę towaru, wartości 5 milionów marek. Dochodzenie w toku.

(ab) Na gorącym uczynku kradzieży Kieszonkowej schwytani zostali Kasprzak Antoni, Młynarska Nr. 2, Holhaus Karol, zam. przy ul. Malinowej Nr. 9, oraz Laufert Aleksander zam. przy ul. Młynarskiej Nr. 22.

— Oblawa.

Na terenie kolejowym stacji Łódź-Kaliska policja dokonała obławy na złodziei kolejowych, okradających ładunki kolejowe. Aresztowano Jana Ślusarczyka i Marjana Maciejczyka nie posiadających dowodów osobistych ani stałego miejsca zamieszkania.

— Niesumienna robotnica.

W fabryce „Szajblera i Gromana“ zatrzymano robotnicę Irenę Wypich (Częstochowska 7) która usiłowała wynieść z fabryki 43 szpulki przędzy.

— Pożar.

Przy ul. Gdańskiej 17 wybuch pożar z powodu zapalenia się drewnianej ściany przylegającej do wadliwie urządzonego pieca. Ogień ugasiły I-szy i II-gi oddział straży ogniowej.

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj „Golebie Serce“ z Jarażem Snażem, Sarnecką, Bronowską i Orliczem w rolach głównych.

Rozpoczęły się próby z tragedji Schillera „Intryga i miłość“. Premjera w pierwszych dniach marca z okazji jubileuszu 35 letni. pracy sceniczn. Wacława Gurynowicza.

Teatr Miejski wystawia w piątek 16 lutego po raz pierwszy tragedję Szekspira „Makbet“.

Ze sądów

— O napad.

b) Sąd okręgowy rozważał sprawę przeciwko 20 letni. Bolesławowi Michałowskiemu i 19 letniemu Stanisławowi Leśniewiczowi, oskarżonych o napad 27 lipca 21 r. na mieszkańców wsi Retkini

gm. Brus, Jana Zuberta i Józefa Nowaka którzy powracali z Łodzi do Retkini. Gdy doszli do planu kolejowego, wiodącego na Rokicie, nagle napadli na nich kilku robotników i z okrzykiem „ty chamie“ będziesz sprzedawał ewiartkę kartofli po 500 mk.“ zaczęli ich bić, przy czym jeden wyciągnął Zubertowi z zewnętrznej kieszeni marynarki portfel z 13,500 mk.

Przeprowadzone w tej sprawie śledztwo wykazało, że napastnikami byli oskarżeni. Po zbadaniu kilku świadków poszkodowanego, sąd uznał obydwu winnymi dokonania napadu i skazał ich po 2 latą więzienia z zaliczeniem 1 roku aresztu prewencyjnego.

ZE STOW. KUPCÓW I PRZEM. CHRZEŚĆ.

„W czwartek, dnia 1 marca 1923 r., o godzinie 7 i pół wieczorem, odbędzie się sprawozdawcze doroczne ogólne zebranie członków Stowarzyszenia Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 113.

Porządek dzienny zebrania: 1. Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego, 2. Odczytanie protokołów ogólnych zebrań, 3. Sprawozdanie z działalności Zarządu, 4. Sprawozdanie cyfrowe, 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 6. Uchwalenie nowych składek członkowskich i wpisowych, 7. Wybór trzech członków Zarządu na miejsce ustępujących i wybór trzech zastępców, 8. Wybór trzech zastępców Komisji Rewizyjnej, 9. Wybór chorażych 10. Wybór Komisji Arbitrów i 11. Wolne wnioski.

O liczne przybycie członków Stowarzyszenia na zebranie uprasza Zarząd.

— Zebranie.

W czwartek, o godz. 6 pop. w lokalu Cechu majstrów rzeźniczych przy ul. Miłskiej 46 odbędzie się nadzwyczajne zebranie w sprawie walki z drożyzną z udziałem przedstawicieli władz prasy. Ze względu na b. ważne i aktualne sprawy zarząd uprasza pp. Członków o liczne przybycie. (2)

— Do młodzieży szkolnej.

Ambulatorjum Pol. Czerw. Krzyża (Wólczajska Nr. 36), wobec zmniejszającej się w ostatnich dniach frekwencji, spowodowanej ukończeniem leczenia zębów wielu pacjentom, wzywa młodzież szkół średnich do korzystania z pomocy dentystycznej i lekarskiej w zakresie wszystkich chorób. Gabinety dentystyczne czynne codziennie od godz. 4—8 wicz. Leczenie po cenach nader przystępnych, niezamownym — bezpłatnie.

Odpowiedzi od redakcji.

Czytelnik ofiarodawca.

Jeżeli Pan chce zasięgnąć informacji, to zechce Pan pofatygować się do redakcji naszego pisma lub też napisać list z podaniem nazwiska i adresu. Na anonimowe nie odpowiadamy.

Przemysł i handel

Zeznania o dochodzie.

Każdy podatnik winien złożyć do Urzędu Skarbowego przed 1—ym marca r. b. zeznanie o dochodach osiągniętych w roku ubiegłym, t. j. 1922.

Zeznanie to należy sporządzić na osobnym formularzu, który można otrzymać bezpłatnie w Urzędzie Skarbowym.

Wypełnioną deklarację można złożyć osobnie w Urzędzie Skarbowym lub też przesłać pocztą listem poleconym. Ostatni sposób uważany za najbardziej wskazany, gdyż posiadanie recepty pocztowej służy jako dowód złożenia zeznania w terminie.

Na mocy art. 52 Ust. z d. 16. 7. 1920 r. (Dz. Ust. nr. 82 poz. 550) zeznanie o dochodzie winno zawierać:

1) imię i nazwisko, a dla osoby prawnej — nazwę lub firmę,

2) miejsce zamieszkania, względnie siedzibę, w dniu 15 grudnia 1922 (art. 29).

3) zawód lub zajęcie (doktor, adwokat, kupiec, przemysłowiec etc.)

4) Kwoty czystego dochodu, osiągniętego z poszczególnych źródeł, t. j. w razie dochodu

(z nieruchomości, przedsiębiorstwa, kapitałów, zajęć zawodowych i t. d.) należy wykazać każdy z tych dochodów oddzielnie.

Następnie w tymże zeznaniu należy wyszczególnić tę sumę, które w myśl art. 6 i 10 powyższej ustawy mogą być potrącone z ogólnego dochodu t. j. wszelkie koszty, związane z osiągnięciem, zachowaniem i zabezpieczeniem przychodu jak np. koszty handlowe, reklamę, robociznę, utrzymanie biura i personelu, komorne za lokal, amortyzację budynków, maszyn, inwentarza, odsetki od długów, podatki, świadczenia, wreszcie na zasadzie art. 4 Ust. z d. 4. 4. 1922 r. (Dz. Ust. nr. 29 poz. 232) — koszty utrzymania i wyżywienia tych członków rodziny podatnika, którzy stale pracują w jego przedsiębiorstwie handlowym lub przemysłowym.

Po potrąceniu z dochodu — brutto wszystkich powyżej wyszczególnionych odliczeń i kosztów otrzymuje się dochód netto podlegający opodatkowaniu na zasadzie skali, zawartej w art. 6 Ust. z dn. 4-go kwietnia 1922 r.

Przy sposobności nadmieniamy, że spółki firmowe i firmowo-komandytowe nie składają zeznań i nie płacą podatku dochodowego, gdyż takowy wymierza się poszczególnym spółnikom, którzy też są obowiązani złożyć każdy oddzielnie zeznanie o dochodzie w ustawowym termi-

nie, t. j. do 1 marca 1923 r.

Giełda warszawska z dnia 13 b. m.

I oł. St. Zjd.	45500	Franki franc.	
Marki niem.	1, 50	Funty	
Czeki i wpłaty.			
Belgia	2420	Londyn	208250
Berlin	1,42	Nowy Jork	45000
Gdańsk	1,42	Paryż	2775
Praga	1575	Wiedeń	66,00

Akcje.

Bank hand.	82,000	Ostrowiec	78000
" Dyskont	42000	Radzki	40500
" Kredyt.	15000	Starachowice	42000
" Zjed. Z Pol.	13000	Zyrardów	1,750,000
Cukier	890000	Borkowski	7000
Drzewo	7550	Zegluga	5000
Lilpop	92500	Jablkowscy	13500
Cegielski	120000	Nafta	8600

Giełda łódzka z dnia 13 b. m.

Dolary St. Zjedn.	czeki	43500	43700	
Franki belgijskie	gotówka	2420	2450	
Franki francuskie	czeki	2750	2780	
Franki szwajc.	gotówka	2700	2705	
	czeki	2800	2840	
	gotówka	8400	8500	

Korony austriackie	czeki	7570	7800
Funty angielskie	gotówka	208500	21000
Korony czeskie	czeki	111000	112000
Marki niemieckie	gotówka	1,315	1,375
Milionówka	czeki	1,45	1,50
Bank Związku Spółek Zarobkowych			1700

Giełda łódzka nieurzędowa

W dniu wczorajszym na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi tendencja była mocna. Obroty średnie.

Płacono.

Dolary	43500		
Funty	208,000	209,000	209,000
Franki franc.	2650	2750	2780
" belg.	2400	2420	2450
" szwajc.	8400	8500	
Marki niem.	1,50	140	
Kor. austr.	0,65	0,76	
czesk.	1350	1375	
Liry	2200	2250	
Leje rum.	190		
Wiedeń czeki	0,65		
Berlin czeki	1,45		
Miljonówki		1900	
Rubie	(złote 24.000)		
	(srebrne 12.000)		

Kasa Chorych m. Łodzi.

Niniejszym podaje się do wiadomości, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej na podstawie art. 19 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 44 poz. 272) odwołując skrypt z dnia 10 maja 1922 r. określa wartość świadczeń w naturze osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu w Kasie Chorych m. Łodzi, z ważnością od dnia 2 stycznia 1923 roku aż do odwołania, jak następuje:

Kategoria ubezpieczonych	Mieszkanie	Utzym. miesięcz.	Napiwki miesięczne.	Ubranie roczne	Opał mies.	Światło mies.
Śluzące	1000	32,500	15,000 tylko dla śluzących mających styczność z klientelą osób należących do wolnych zawodów i praktykujących.	120,000		
Śluzące u lekarzy, dentyistów, adwokatów i t. p.	1000	42,600				
Śluzący	1500	50,300	25,000	150,000		
Stangreci	1800	56,600	25,000	150,000		
Szoferzy	1800	75,400	25,000	150,000		
Pielęgniarki nauczycielki, damy do towarzysstwa.	3000	62,900		180,000		
Stróża a) domy mniejsze b) średnie c) większe	3000		1) 15,000 2) 20,000 3) 25,000	180,000	5,200	600
Praktykanci i terminatorzy	1000	21,000		150,000		

Komisarz Kasy Chorych m. Łodzi

(—) Dr. E. Giebartowski.

Ważne

Ważne

SPIRYTUS

dla aptek, szpitali i zrzeszeń
Rozlewnia spirytusu

J. TYSZKA

w Łodzi, Sienkiewicza L. 50

poleca spirytus dla celów leczniczo — domowych w butelkach i do własnych naczyń, za pozwoleniem Urzędu Akcyz i Monopoli oraz Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia

Ważne

(5616K3)

Ważne

Zastrzeżenie.

Niniejszym zawiadamiamy, iż zaginęły nam 3 kwity na smole wydane przez Gazownię Miejską w Łodzi dnia 16 grudnia 1922 r. za Nr. 3047, 3048 i 3049 po 20000 kg. każdy. Kwity powyższe niniejszym unieważniamy. Odnośne zastrzeżenie zrobione w Gazowni Miejskiej.

Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Handlu „POLON”

5637s5

Pokój

dla podmajstra fabrycznego z żoną, z umeblowaniem lub bez, poszukiwany. Cena i okolica obojętna. Oferty sub „J. C.” do Rozwoju. (5636d2)

Kupuje

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu i p. L. Milich. 213K02

Zdolny

samodzielny majster mydlarski potrzebny. Zgłoszenia listowne Teodor Dołęgowski w 260d3

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wieńki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nie tylko te, które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przyślecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę. Kupujemy tylko świeże skóry **S. FIRKO** 426 Penn Ave. Pittsburgh Pa United States of America 505K0

Dr. Artur Banasz

urolog. (535) Choroby nerek, pęcherza i dróg moczopędnych; chroniczna rzęzązka. Od 5 1/2 — 7 w. **Moniuszki 11.**

Magie cztery

do kręcenia, firmy Seiler i Schamel używane w dobrym stanie, zegarek damski z trzema kopertami 14 kar. i 12 łyżeczek alpakowych do kawy na sprzedaż. Zgłoszenia „Hotel Polski” pokój 50. 277b

Węgiel

drzewny w każdej ilości sprzedają składy opałowe przy ul. Franciszkańskiej 25. 257b4

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem DYWANY

Fabryczny skład: **Łóżek metalowych Konrada Jarnuszkiewicza** Wyrobów **B-ci Thonet** Materace

Kompletne urządzenie pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonowych, i Gabinetów Meble koszykowe Meble biurowe. Kuchnie białe.

Magazyn mebli **Wł. Romiszewskiego** Łódź, Piotrkowska 116.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty z zakresu stolarstwa i tapicerstwa. (5599d3)

Na raty!

Na raty!

Meble tanie i moderne całe komplety oraz pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym zakładzie podług najnowszych modeli. Uwaga: Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie i przyjmujemy rzeczy wzamian.

F. KRZYŻOWSKI i S-ka, Zakład stolarski Napiórkowskiego 7, przy Górnym Rynku.

Przyjmuje

zamówienia na przewóz samych ehadem ciężarowym i towarów bagaży Łódź — Pajanyce — Łask Zduńska Wola i t. d. Lesniak Kilińskiego 146.

Planta - Planta - Planta

Sp. Akc. „PLANTA“

poleca wyrobione mieszanki roślinne:

Astmoza do picia przeciw duszycy (astmie)

Lapifeloza o przyjemnym smaku przeciw kamieniom żółciowym

Kapilosan do wzmocnienia włosów i mycia głowy.

Sp. Akc. „PLANTA“, Warszawa, Chłodna 43. Tel. 102-12.

Przedstawicielstwo i główna sprzedaż: (5379b)

Tow. Akc. L. SPIES i SYN, Piotrkowska 107

Licytacja.

W dniu 15/II-22 r. o godz. 10-ej w konnym oddziale przy ul. Katnej № 7, zostaną sprzedane w drodze licytacji publicznej 4 konie i pies policyjny.

Ryszkowski
Komendant Policji Państwowej
powiatu łódzkiego.

628)

Na raty!

4999s3o

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary lokcyjne, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstaranki podług najnowszych fasonów

„**Ekonomja**“ **Górny Rynek 5/6.**

Na raty!

Plany koncesyjne

i projekty budowlane opracowuje się Al. Kościuszki 3, I piętro m. 2 od a. 3-6-j. 149-20

MASZYNY do pisania

„ORZEŁ“ ostatnie modele i inne systemy w wielkim wyborze po najniższych cenach. Taśmy 1-a, kalka, Reperacja Nauka pisania na maszynach 5357d1
ADOLF GOLDBERG, Andrzeja 1 I-sze piętro

WYPOŻYCZALNIA

książek (nowości). „Ogniwo“ Sienkiewicza 67, Rościszewska. 1089-1

Pokoju przy rodzinie w śródmieściu poszukuje dwóch młodych aptekarzy. Cena obopólna. Oferty do adm. „Rozwoju“ pod „A. W.“ 1080-5

Młoda inteligentna pani poszukuje posady sklepowej. Oferty pod lit. „R. R.“ 1085-1

ŻURNALE paryskie kapeluszowe nadeszły. „Ogniwo“, Sienkiewicza 67. 1083-1

Putynowana nauczycielka gry fortepianowej przyjmie jedną lekcję. Szkolna 17, m. 8, zastać od 2-jej do 4-jej. 1072-1

Młoda inteligentna gospodyni przyjmie posadę do zarządu u jednej osoby na wyjazd lub na miesiąc. Oferty do „Rozwoju“ pod „Gospodyni“. 1075-2

Potrzebna dziewczyna do posług lat 15 — 16. Główna 41, m. 17. Zgłaszać się od 3-jej do 5-jej p. p. 1076-1

Dorocnym udzielam lekcji w zakresie 4-eh klas. Główna 41, m. 17, prawa oficyna pater. 1075-3

SKLEP przy jednej z przynajmniej głównych ulic, wolny w domu własnym przyjmie jakiegokolwiek przedstawicielstwo firmy. Oferty składać w adm. pod „W. K.“ 1070-3

Młoda inteligentna pani z 4 kl. wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty pod „E. M.“ do „Rozwoju“. 1094-1

Poszukuję miejsca dozorca domu Kilińskiego 139, dozorca wskaze. 1057-1

RABKA mieszkanie do wynajęcia w dzielnicy Staniława Zagórska, Mickiewicza 4, Skierniewice. 1053-3

potrzebny chłopiec do służby ni do terminu. Sienkiewicza 30, Kukula. 1062-1

MŁODY facet poszukuje fortecianu na którym chciałby egzercytować trzy godziny dziennie względnie chciałby wynająć fortepian do domu. Oferty pod fortepian do admistracji „Rozwój“ 925-3

Zagubione dokumenty

Witek Tomasz zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną z kadry 4 P. A. P. w Włocławku. 1061-2

Zorga Konrad zagubił kartę zwolnienia wydaną w P. K. U. w Łodzi. 1052-2

Jadwiga Brzezńska zgubiła mały trykulę szkolną wydaną w Łodzi ze Sz. H. P. Z. kl. Pa. 1093-1

Zagubiono dowód osobisty i kartę zwolnienia wydaną z P. K. U. na imię Władysława Kicińskiego. 1096-1

Marczewski Jozef zagubił paszport rosyjski wydany w Widawie. 1097-3

Schweikert Adam zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi. 1086-5

Wypych Agnieszka zagubiła dowód osobisty wydany w gm. Bruss. 1087-3

Skarżyno książeczkę wojskową na imię Janusza Górczyńskiego wydaną w P. K. U. w Tomaszowie. 1091-1

Dworczyńska Marja zagubiła patent drobnego handlu wydany w Łodzi. 1083-3

Zarebski Józef zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi. 1079-3

Dla pań panów i dzieci!

Tanio i elegancko, podług najnowszej mody: można się ubrać tylko w

„Chrześć. Jarmarku Łódzkim“

Piotrkowska № 44 na I-em piętrze.

Wielki wybór palt i gotowych ubiorów damskich, męskich i dziecińczych, własna pracownia wykonywa szybko, starannie zamówienia podług żurnali.

Polecamy obficie zaopatrzone nasze działy w nowości sezonowe: najmodniejsze wełny i wełnki, kamgarny bostony, szewioty, sztrajchgarny, woale, satyny, etaminy, zefiry, płótna, madepoamy, obrusy, serwety, kapy, firanki, chustki, trykotaże, pończochy, rękawiczki, krawaty, bielizna, obuwie, galanterja, nici. (528d)

UWAGA: Sprzedajemy na raty.

Poszukuje się celem kupna

Tkalni

od 15 do 40, względnie więcej, krosien angielskich we własnym budynku w centrum lub za miastem.

Oferty piśmienne do adm. „Rozwoju“ sub „Towarzystwo“ 270b2

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechodziński Piotrkowska 108 6262-0

A Kredensy, garderoby, szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, trema, gabinet sprzedam. Sienkiewicza 59, 21, oficyna, pierwsze piętro, Kalisiński. 1084-7

Płac pod budowę do sprzedania. Ul. Petersburska № 25. W agomość: Piotrkowska 95, M. Woźniak. 1082-3

Lóżka z materacami, otomany, krzesła sprzedam. Gdańska 4, m. 17, lewa oficyna. 1081-1

Panarki z dobrym śpiewem sprzedam i klatki tanio. Gubernatorska 16, sklep szewski, Zborowski. 1074-3

Dom drewniany o 15 mieszkańach dwupiętrowy do sprzedania. Goplańska 19 (Bafaty). 1077-3

Kupię skrzypce używane. Oferty z podaniem ceny do Adm. Rozwoju sub „XY“

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarstwa rolne, domy, wille, młyny, fabryki, pacy i różne przedsiębiorstwa handlowe ma biuro „Fortuna“ Wólczajska 165. 802-4

Warsztaty stolarskie i rzeźbiarskie sprzedajemy o pięćdziesiąt procent taniej niż wszędzie Napiórkowskiego 7 przy Górnym Rynku w stolarni. 988-6

Sprzedam część domu i sklep kol. — srożywcy, punkt dobry posiadacze 10 milionów mogą skorzystać z okazji Słowiańska 18 u Ditkowskiego. 1017-1

Odstąpię bakę z drzewem i węglem w dobrym punkcie Wiadomość Rzgowska № 80 m. 7. 1020-2

Sprzedam skrzypce używane budinek (tradivari). Cena mk. 300,000. Nowo-Zarawska Nr. 54, oficyna, I piętro, na prawo. 1055-1

Para koni z uprzężą i wóz węgłowy do sprzedania. Kilińskiego 129, u dozorca. 1054-1

Okazyjnie organ, orkiestrjon, którego niema w Łodzi i w okolicy, nadaje się do restauracji i kina sprzedam zaraz. Rzgowska 31, gospodarz. 1060-5

Resztki na ubrania męskie sprzedaje biuro „Fortuna“ Wólczajska 165. 998-26

Sprzedaje się narzędzia mularskie i parownik na 2 ćwierćki. Wiadomość w sklepie ul. Marysińska № 9. 1063-1

Najtaniej

mimo drożyzny kupić można w firmie Szmechel i Rozner; Łódź, Piotrkowska 100 i filja 160 — garderobę dziecięcą i beliznę damską. 5554b

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje u siebie miejscowe i przyjezdne Piotrkowska 132 — 14. 910-8

Agenta na prowzie poszukuje fabryka wyrobów drzewnych. Oferty pod „H. B.“ do „Rozwoju“. 1078-2

Poszukuje pokoju gdziekolwiek Oferty z ceną do Rozwoju pod „K. K.“ 907-5

Pracownia kapeluszy „Lucyny“ przyjmie obstaranki i przeróbki, ceny niskie Nawrot 42 front II piętro m. 6. 988-11

Panienska z dobrymi świadectwami poszukuje pracy ekspedjentki lub t. p. Łaskawe zgłoszenia do „Rozwoju“ pod „Panienska“. 1093-3

Potrzebny zdolny stolarz meblowy. Zachodnia 51, stolarnia. 1092-4

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 750 mk., za tekstem 500 mk., z wyjątkiem 300 mk., wiersz 400 mk., ogłoszenia 300 mk., komunikaty 500 mk., za wiersz nonparelony lub 105 mk. 1000 mk. Stronice ogłoszenia bezterminowe 400 mk., za wiersz 1000 mk., ogłoszenia za miesiąc 1000 mk., ogłoszenia za trzy miesiące 1000 mk., ogłoszenia za pół roku 1000 mk., ogłoszenia za rok 1000 mk. Ogłoszenia za miesiąc 1000 mk., ogłoszenia za trzy miesiące 1000 mk., ogłoszenia za pół roku 1000 mk., ogłoszenia za rok 1000 mk. Ogłoszenia za miesiąc 1000 mk., ogłoszenia za trzy miesiące 1000 mk., ogłoszenia za pół roku 1000 mk., ogłoszenia za rok 1000 mk.